

# OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

»OBRRTNI VESTNIK«

izhaja tedensko in sicer vsako soboto ter stane:

celoletno . . . . . Din 40—  
polletno . . . . . Din 20—  
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«, »Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru« in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici podružnici v Ljubljani 10.860.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 25. januarja 1930.

Štev. 4.

Josip Rebek

## Pozdravljeni v beli Ljubljani.

Nedelja, 26. januarja zbira v naši beli slovenski prestolici, na sedežu naše Dravske banovine, cvet našega obrtništva k impozantnemu obrtniškem zboru. Iz vseh krajev naše pokrajine prihajajo odposlanci in glasniki stanovskih predstavništev, naših obrtnih zadrug ter se zbirajo okrog svoje matice Zveze obrtnih zadrug, da se pogovore o važnih gospodarskih stvareh, ki se tičejo našega obrtnika. Ta veliki obrtniški praznik, združuje našega slovenskega obrtnika v manifestaciji edinstva in solidarnega, nepartizanskega, stanovskega dela tudi z bratskimi predstavniki iz drugih pokrajin naše države.

Velika ideja 6. januarja in 3. oktobra je zajela tudi gospodarsko življenje in delovanje našega obrtništva ter se na poseben lep in viden način kaže in dokumentira ravno v zboru Zveze obrtnih zadrug, po našem obrtnem zakonu predvidene predstavnice obrtnega stanu. Dočim imajo neka naša gospodarska predstavništva na sebi izvorni greh strankarstva, ki je odločalo pri volitvi velikega dela uprave in se ta greh tudi po 6. januarju 1929 ni mogel izbrisati, je bilo ravno predstavništvo obrtništva v Zvezi obrtnih zadrug ono, ki je bilo izvoljeno brez ozira na strankarsko pripadnost tudi v časih, ko so povsod drugod odločevali še strankarski vidiki. Zato ima delo take organizacije in njeni zaključki za merodajne činitelje še poseben pomen in važnost. In tega se delegati obrtništva na svojem velikem zboru polno zavedajo.

Občni zbor Zveze obrtnih zadrug pomeni važen mejnik v stanovskem delu naše obrtniške organizacije, ki je po zaslugi modre, legalne ureditve, žilavega in neumornega dela obrtniških voditeljev, ter stanovske probujenosti in zavednosti naših širokih obrtniških mas gotovo najpopolnejša v celi državi. Dnevni red zbora nam kaže, da se bo polagal obračun dela, uspehov in neuspehov v prošlem letu in da se bo zavzelo stališče ter utrle smernice bodočega dela v vevlačnih vprašanjih socialne zakonodaje, obdružbe obrtnika, vzgoje obrtnega naraščanja, zavarovanja obrtnika in stanovskega tiska, tega važnega glasnika in pobornika za dobrobit obrtnega stanu.

Toda to so le nekatera najvažnejša in pereča vprašanja, na katerih pravilni ureditvi je interesiran naš obrtnik. Je pa še cela vrsta enakih važnih stvari, od katerih rešitve je odvisen gospodarski napredek obrtnega stanu. Potreben nam je dober enotni obrtni zakon za celo državo; v naše obrtniške obrate je treba uvesti več reda in ekonomije, da se zviša uspeh dela pri zmanjšanju režijskih stroškov; obrtniško kreditno vprašanje za slovenskega obrtnika ne more biti rešeno, dokler ne dobi svoje podruž-

nice državne obrtne banke; široko in še slabo obdelano je polje v obrtniški organizaciji skupne nabave in proizvodnje potom produktivnih, nabavljajnih in strojnih gospodarskih in pridobitnih zadrug; udeležba obrtnika na državnih dobavah, ki gredo letno v stotine milijonov, je danes toliko, kot povsem onemogočena, ker ne more spolniti prestogih pogojev in formalitet. Obrtniška stanovska organizacija bo uspešno završena in bo mogla dobro in vsestransko delati šele takrat, ko se izvede obligatornost zadrug in združnih zvez posod. Krepka, stanovsko zavedna in številna fronta obrtništva pa bo mogla dvigniti svoj glas tako, da se ga bo slišalo na merodajnih mestih in ga tudi primerno upoštevalo šele takrat, če bo imelo dobro stanovsko glasilo, ki bo v hiši vsakega obrtnika in v katerem se bodo oglašali možje iz najširših plasti obrtnega stanu. Potem se ne bo čul samo glas zborov, temveč tudi tožba in želja poedinca iz mase. Šele iz takega glasila bo dihala resnično življenje in bo utripala žila pravega obrtnika — gospodarja, tvorca in — trpina. Zato je treba, da se zanese naše stanovsko glasilo »Obrtni Vestnik« med najširše plasti obrtništva, da se ga podpira s propagando in naročnino tako, da bo mogel od tednika storiti še en korak dalje ter postati obrtniku list, ki mu ne bo samo strokovno glasilo, temveč mu bo popolnoma nadomestil tudi vsak drug časopis.

Naše obrtništvo je dokazalo, da je zrelo, da zna delati in da je kos tudi težkim nalogam. Iz dosedanje trde borbe in dosedanjih uspehov bode črpalo pogum in silo tudi za bodoče, še težje naloge, ki ga čakajo. Po plodnem delu in smotrenih, dalekovidnih zaključkih velikega obrtniškega zbora Zveze obrtnih zadrug naj zanesajo delegati poživljeno delo po smernicah, ki so jih začrtali na zboru, med obrtništvo v svojih zadrugah. S centralno organizacijo kot glavo naj dela skladno vsaka zadruga kot ud naše zdrave obrtniške organizacije. Kakor doslej, naj se tudi v bodoče izloči iz stanovskega dela vse, kar bi nasprotovalo preizkušnim običajem naše organizacije, ki je že v preteklosti delovala v duhu, ki je našel na radost nas vseh izraza v velikem činu Njega Veličanstva kralja izza dne 6. januarja in 3. oktobra 1929. Na ta način nam bo prej ali slej mogoče izposlovati, da se odpravijo še zadnje neskladnosti z novimi časi, katere so se še obdržale v nekaterih gospodarskih predstavništvih iz pretekle žalostne dobe strankarske strahovlade.

Želeč, da bi se glas velikega obrtniškega zbora naše pokrajine čul do najvišjih mest pokrajinske in državne uprave, kličemo predstavnikom obrtništva naše Dravske banovine in gostom iz ostalih pokrajin države:

Ivan Gogala, krojaški mojster in načelnik Zadruga krojačev na Jesenicah.

## Pred občnimi zbori krojaških zadrug.

Ako se vprašam, ali smo krojaški obrtniki v Dravski banovini v prošlem letu dosegli vse ono, kar smo si ob začetku leta namenili, moram žal ugotoviti, da je mnogo ostalo neizpoljenega in ne bilo je uspeha.

Gotovo je, da s svojimi gospodarskimi uspehi v podjetju ne moremo biti zadovoljni. Toda mislim kljub temu, da se ne smemo za to jeziti in tarnati nad nevzdržno konkurenco, šušmarji, venko najemnine, velikimi davčnimi dajatvami, lepo plačo našega itak v skromnem stevilu zaposlenega obojja itd. Iskati moramo marvec izhoda na pravem potu. Taka kritikovanja so mnogokrat odveč in brezplodna. V največ primerih je krivda neuspeha na nas samih. Vedno imamo še isto napako, da se sami za sebe in za svoj strokovni razvoj zanimati nečemo in nečemo prinesiti malih žrtev za naše stanovske potrebe. Brez tega pa ne moremo računati na izboljšanje. Ravno med krojaštvom je toliko inteligentnih in zmognih mož. Če pa zasledujemo naš pokret, vidimo, da smo ravno najmanj požrtvovalni in agilni.

Dobili smo ravno ob zaključku leta 1929 krojaški strokovni list »Krojaški Vijesnik«, ki izhaja v Zagrebu. Mi vsi moramo tak list najsrčneje pozdraviti in mu želeči čim več uspeha. Toda obenem moramo žal ugotoviti, da ni nastopil pota, ki je takim listom nujno potreben. Ker pa nečemo žaliti z nadaljnimi izvajanjmi, bomo o tem ob primernem času izpregovorili v »Krojaškem Vijesniku«.

Da vendarle ne bi mislili naših hrvatski tovariši, da smo nasprotni njihovega pokretu, pokažimo ravno nasprotno s tem, da naročimo tudi ta list.

Tovariši, tovarišice! Ker se nahajamo ravno v času, ko bomo odhajali na

naše občne zборе, se odločite, da hočete tudi vi izreči kot član, odnosno članica zadruga svojo upravičeno dolžnost. Zahtevajte, da bodo voljeni samo taki odbori, ki bodo dolžnosti ne samo sprejeli, temveč jih tudi izpolnjevali v korist vsemu članstvu in obrtništvu sploh. Apelirajte nanje, da po možnosti zasledujejo naš pokret in nam o vsem na primeren način poročajo, predvsem v našem stanovskem glasilu v »Obrtnem Vestniku«. Ako boste to dosegli, kar upravičeno doseči morate, je gotovo, da ne bo izšla nobena številka tega lista, da ne bi bilo v njem vsaj enega člančiča, tihočega se našega stanu. Naj bi se razpravljalo v vseh podrobnostih, tako o modi, enotni ceni vrstne izdelave, o spoznavanju blaga, o izdelavi posameznih komadov, o stanju v naših delavnicah, o našem naraščanju, nastopu proti šušmarjem, o krojenju itd. V zadnjem vem, da nam bode drage volje sem in tja s kakim člankom na razpolago naš strokovni učitelj g. Alojzij Knafelj.

Torej ne računajmo več na druge, temveč na svoje lastne vrste in jačimo jih. Sporočajmo v našem »Obrtnem Vestniku« vse naše želje. S tem, da čitamo kaj o našem pokretu v našem glasilu, bomo postali vsi njegovi zvesti čitatelji in naročniki. Polagoma bo le prodrla zavest, da je le v lastnem delu mogoč napredek. Potem bomo ob zaključku leta z vedrejšim licem gledali na preteklo leto. Onim, ki so že dosedaj požrtvovalno in s samozatajevanjem delali, pa imamo izreči že sedaj hvaležno priznanje. Na delo vsi, posebno pa oni, ki jim je dana zmčnost, da morejo kot naši pionirji v prvih vrstah stopati naprej in ki jim tudi boljše gospodarske razmere dopuščajo, da doprinesejo večje žrtve za prospeh našega stanu.

## Pekovski obrtniki in cene kruhu.

Ljubljanski peki so povišali cene kruhu. To se je zgodilo radi povišanja cene moki in v soglasju s ključem, ki ga je določila svoječasno konferenca predstavnikov oblasti gospodarskih korporacij in konzumentov v Celju. Po tem ključu znaša cena kruhu za kilogram toliko, kot cena za en kilogram moke, prišteto en dinar.

Nekateri časopisi pripominjajo, da je pred vojno znašala cena enega kilograma kruha tolika, kakor za en kilogram moke in da se sedaj naenkrat zahteva en dinar več pri kilogramu.

K temu moramo v pojasnilo pripomniti, da imajo danes peki vse večje režijske stroške. Podraževalno vpliva na te stroške tudi omejitve delovnega časa, ker se plačana delovna moč ne da tako ekonomično izkoristiti, kakor pred vojno. Davčna obremenitev je večja in nastala so nova bremena s povišanimi socialnimi dajatvami. Peči, ki delajo z zalogo moke, morajo kalkulirati pri vložnem kapitalu tudi z višjo obrestno mero za izposojeni ali vsaj mirujoči kapital.

Vidimo, da naši pekovski obrtniki

ključ za cene lahko povsem zagovarjajo. Enako pa lahko mirno zagovarjajo tudi sedanje povišanje cen, ker odgovarja le povišani ceni moke in zato tudi gori omenjenemu ključu.

## Redni občni zbor

»Obrtniške Samopomoči«  
Zveze obrtnih zadrug  
v Ljubljani

se bo vršil v nedeljo dne 26. t. m. ob 2. popoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ul. 10, pritl., desno.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Določitev višine podpore.
6. Določitev višine prispevkov.

Če občni zbor ob napovedani uri ne bi bil sklepčen, se bode vršil eno uro kasneje z istim dnevnim redom, ne glede na število prisotnih članov.

Prisrčno pozdravljeni!

### Davčni reklamacijski odbori.

Za Dravsko banovino sta postavljena dva davčna reklamacijska odbora in sicer eden v Ljubljani za okoliš bivše ljubljanske oblasti, drugi pa v Mariboru za okoliš bivše mariborske oblasti.

Obema odboroma predseduje fin. direktor dr. Povalej kot predsednik, za namestnika je imenovan šef odseka Bajič, za državnega zastopnika višji inšpektor Kisič, za njegovega namestnika pa inšpektor Škoflek.

Za ljubljanski odbor so imenovani kot člani gg. Elbert Julij, trgovec, Ljubljana; Gorjanc Franc, trgovec, Kranj; Koprivnikar Emil, mizarski mojster, Litija; De Gleria Anton, trgovec, Logatec; Bajič Franc, pomočnik finančnega direktorja Ljubljana; Mešek Ivan, davčni kontrolor, Ljubljana; Rojina Anton, industrijalec, Ljubljana, Kolodvorska ulica; Rus Ivan, lesni trgovec, Loški potok, Hrib 26; Lipej Franc, trgovec, Brežice 82; Vrečar Ivan, mizarski mojster, Domžale; Volk Avgust, trgovec, Ljubljana, Resljeva cesta; Rozman Ivan, čevljarški mojster, Ljubljana, Rožna ulica; kot namestniki gg. Engelsberger Rupert, trgovec, Krško; Bergman Josip, lekarinar, Novo mesto; Mavrič Franc, gostilničar, Bchijnska Bistrica; Malešič Ivan, trgovec, Metlika; dr. Podobnik Aleksander, inšpektor finančne direkcije, Ljubljana; Korenini Aleksander, fin. koncept. pripravnik, Ljubljana; Gerkman Anton, trgovec, Ljubljana, Stritarjeva ulica; Lenarčič Josip, in-

dustrijalec, Vrhnika; Kovač Karol, trgovec, Stari trg pri Ložu; Fürsager Leopold, trgovec, Radovljica; Rebek Josip, ključavničarski mojster, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje; Kržišnik Ludovik, trgovec, Rajhenburg 65.

Za mariborski odbor pa kot člani gg. Drogenik Alojzij, trgovec, Celje; Pirch Konrad, gostilničar, Vitanje; Gusel Leopold, trgovec, Maribor; Čadež Anton, trgovec, Slovenjgradec; Bajič Fran, pomočnik finančnega direktorja, Ljubljana; Fajt Mijo, davčni kontrolor, Maribor; Čeh Fran, trgovec, Murska Sobota; Hohnjec Franc, mesar, Maribor; Bureš Fran, urar, Maribor; Gologranc Konrad, stavbenik, Gaberje pri Celju; Senčar Milko, veletrgovec, Ptuj; Novak Albin, trgovec, Maribor; kot namestniki gg. Hraštelj Jožef, trgovec, Gornja Radgona; Žmavc Franc, trgovec, Gornji Grad; Zadravec Jakob, lastnik paromlina, Središče; dr. Ogoreuc Martin, zdravnik, Rogaska Slatina; Ozvatič Ignac, davčni kontrolor, Maribor; Sever Josip, davčni kontrolor, Maribor; Turnšek Makso, trgovec, Žlavor 5, občina Rečica ob Savinji (Marija Nazarje); Oset Andrej, gostilničar, Maribor; Brdajs Viljem, trgovec, Maribor; Gruber Ivan, trgovec, Družmerje pri Šoštanj; Litrop Stefan, čevljar, Turnišče (Prekmurje); Hribnik Andrej, trgovec z usnjem, Prevalje.

Izmed članov in namestnikov je imenovala prvo polovico finančna uprava, drugo polovico pa Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

### OPOZORITEV GLEDE KNJIGOVODSKEGA IN KALKULACIJSKEGA TEČAJA ZA STAVBNE OBRTE V LJUBLJANI.

Na željo prijaviteljcev je Zavod P. O. Zbornice TOI sklenil, da se knjigovodski in kalkulacijski tečaj za stavbne obrtnike vrši v skrajšanem roku od 10. do 21. februarja mesto od 3. do 28. februarja t. l., zato pa se bodo vršila predavanja vsak dan izveniške soboto in nedeljo od 15. do 18. ure. Predavali bodo g. prof. Iv. Modic, stavbenik in podpredsednik Zbornice TOI g. Ivan Ogrin in tesarški mojster g. Fran Ravnikar iz Ljubljane. Tečaj se bo vršil v poslopiju Tehniške srednje šole v Ljubljani. Pouk se prične v ponedeljek 10. februarja t. l. in se prijavitelji pozivajo, da se točno ob pol 15. uri zglase v predavalnici imenovanega zavoda. Ker je nekaj mest še prazen, je mogoča še naknadna prijava, toda najkasneje do 5. februarja t. l.

### OBRtniŠKI KNJIGOVODSKI TEČAJ V MARIBORU.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi v Mariboru knjigovodski tečaj za obrtnike mariborskega okoliša. Tečaj bo trajal šest tednov in sicer od 18. februarja do 27. marca t. l. Predavanja se bodo vršila vsak torek in četrtek od 19. do 21. ure zvečer in ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. Učnina za mojstre 100 Din, za pomočnike 50 Din. Prijave s točnim naslovom je poslati Zavodu P. O. Zbornice TOI v Ljubljani najkasneje do 5. februarja t. l. Podrobnejša pojasnila dobe prijavitelji pismeno. Opozorjamo na ta tečaj osobito obrtnike iz Maribora in bližnje okolice.

### Prvotni vzroki razpadanja betona.

V Concordete Detroit je pred časom izšel članek profesorja A. H. White-a o vzrokih rušenja betona, ki ga radi njegove zanimivosti prinašamo v izveščku kakor sledi:

Splošno se smatra, da daje zmes portlanskega cementa z vodo spojino kristalinične strukture. Ako pa to zmes pogledamo skozi jako močno povečalno steklo, vidimo, da je to naziranje samo deloma pravilno. Čim pride cement v dotiko z vodo, nastaja okrog vsakega cementnega zrnca bela masa, podobna testu. Čez nekaj ur se to testo strdi v taki meri, da povzroči vezanje cementa. Čim bolj globoko prodre voda v cementna zrnca, tem trdnjša in kompaktnjša je zmes. Ta proces traja tako dolgo, da je ali voda pretvorila ves cement, ali pa je postala pretvorjena zmes tako gosta, da voda ne more več prodirati še dalje v cementna zrnca (prah), ki še niso bila izpremenjena. Če je cement bil suh, še preden je prišlo do enega navedenih dveh rezultatov, potem je proces nepopoln. Pripomniti je treba, da še vedno ne moremo točno označiti meje med vlago, ki jo vsebuje cement in kemijsko aktivno vodo. Morebiti je umestno, da označimo za kemično aktivno vodo ono vodo, ki je ni toliko, da bi mogla tvoriti kapljice.

Zanimiva je bila preiskava bloka iz čistega cementa, ki je ležal 3 mesece v vodi. Ker se njegova čvrstoča po treh mesecih ni povečala, se je moglo domnevati, da je proces pretvarjanja že dovršen in da voda ne more več segati do cementnih zrn. Toda merjenje se vendarle pokazala še po 15-letih trajno povečanje volumena (vsebinskega obsega).

Ako je betonski komad iz čistega cementa 10 cm dolg in 6,5 cm v premeru trajno ležal v vodi, je pokazal sledeče povečanje:

Po enem tednu za 0,030%, po 1 mesecu za 0,055%, po 2 mesecih za 0,080%, po preteku pol leta 0,090%, po enem letu za 0,100%, po 5 letih za 0,144%, po 10 letih za 0,150%, po 15 letih za 0,162%, po 20 letih za 0,171%.

To trajno raztezanje kažejo vsi cementi. Največje je pri čistemu cementu, a najmanjše pri mršavem cementu. Posledica te sile raztezavanja so čisto velike razpoke.

Za prakso so veliko važnejši pojava raztezavanja betona, ki je izpostavljen zraku. To raztezanje se more zelo čisto opaziti na cementnih tleh. Poiz-

kusi so pokazali, da je raztezanje na suhem zraku v istem času 2 do 3krat tako veliko kot raztezanje betona če leži v vodi. Betonski kos enake dimenzije, kakor v gori navedenem primeru (10 cm dolžine in 6,5 cm premera), kaže pri ležanju na suhem zraku to-le raztezanje:

Po enem tednu za 0,025%, po 1 mesecu za 0,180%, po 2 mesecih za 0,225%, po preteku pol leta za 0,285%, po 1 letu za 0,303%, po 2 letih za 0,354%, po 5 letih za 0,381%, po 10 letih za 0,410%, po 15 letih za 0,416% in po 20 letih za 0,424%, torej skoro za pol procenta.

Važno je, da z vodo ustvarjeni produkt pretvarjanja cementa očitno trajno obdrži svoje kaloidne lastnosti. Vsekakor se po 20-letnih opazovanjih ni moglo opaziti nikakega zmanjšanja. Beton se krči, kadar se suši in razteza, kadar postaja vlažen. Velikost teh izprememb zavisi od vsebine cementa. Raztezavanja vsled toplotnih izprememb pa imajo pri tvorbi razpoklin postransko vlogo, ker znašajo samo majhen del gori opisanih raztezanj. Zelezni vložki, predvsem pa mraz, so samo v drugi, podrejeni vrsti vzrok za razpadanje betona, ker morejo škodljivo delovati samo pri že obstoječih razpokah.

### OBRtniŠKI KNJIGOVODSKI TEČAJ V CELJU.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani priredi v Celju knjigovodski tečaj za obrtnike. Tečaj se bo vršil od 16. marca do 4. aprila t. l. po tri dni na teden in sicer ob nedeljah od 8. do 11. ure dopoldne ter ob sredah in petkih od 15. do 18. ure popoldne. Obisk bo zato omogočen tudi okoličanskim obrtnikom, ker se bodo mogli k predavanjem voziti vsakokrat z železnico ter takoj po predavanju zopet oditi domov. Predavanja, ki jih bo vodil prvovrsten strokovnjak, bodo poljudna tako, da se bo mogel vsak udeleženec brez posebne težave upoznati s potrebnim knjigovodstvom in raznimi manipulacijami, ki so z njim v zvezi (nakazila, čekovni promet, manipulacije z menicami, bančno poslovanje itd.). Po razpoložljivosti prostora se bodo sprejeli v tečaj tudi starejši pomočniki. Prijave z natančnim naslovom je poslati najkasneje do 1. februarja 1930 na Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani. Podrobnejša navodila dobi vsak prijaviteljec pismeno.

### Kaj je novega

Borzna poročila kažejo, da veljajo tuje valute v dinarjih: Praga (čehosl. krona) 1-67, Trst (lira) 2-96, Dunaj (avstr. šiling) 7-97, Berlin (nem. marka) 13-95, London (funt šterling) 276-07, Curih (švic. frank) 10-95, Pariz (franc. frank) 2-21.

Načrt zakona o notarjih je izdelan ter uvaja notarje po celi državi.

V občinske uprave Ljubljane, Zagreba in Beograda so bili imenovani novi člani, nekateri stari pa razrešeni svoje funkcije; mesto bana inž. Serneca je bil v Ljubljani za podžupana imenovan g. prof. Jarc.

Protivničevozemlja, osobito špekulantov z gozdovi je izdal ban Dravske banovine strogo odredbo in oblasti bodo občutno kaznoval vse, ki bi izsekovali preko mere, ki jo dovoljujejo gozdni predpisi.

Dobre posledice trgovske pogodbe s Španijo se že kažejo na Sušaku, kjer se je začelo tovoriti mnogo lesa za Španijo, dočim se je prejeto vršilo na Reki.

Za zdravstvene naprave na kmetih more na podlagi pravkar uveljavljene posebnega zakona dovoliti ministrstvo za socialno politiko in zdravje brezobrestna posojila občinam za napravo kanalov, vodovodov, vodnjakov, kopališč, vzornih kmečkih hiš itd.

Obvezno signiranje hmelja je uvedla Nemčija s posebnim zakonom o hmelju za notranji promet in za izvoz.

Koruzni kartel med jugoslovanskimi, rumunskimi in madžarskimi izvozniki žita, s katerim naj bi se omogočilo organizirati skupno izvozno prodajo žita, osobito koruze po čim boljših cenah, je propadel, kar bo imelo gotovo tudi vpliv na domače cene.

Italijanska borzna poročila kažejo v zadnjih treh mesecih splošno padanje vrednosti bančnih, industrijskih in transportnih delnic, iz česar je sklepajo, da nastopa v Italiji resna gospodarska kriza in da se pripravljajo tudi važni politični dogodki, ki utegnjo imeti vpliv na sedanjo notranjo politično konstalacijo.

Konkurni narok Hrvatske seljačke banke je pokazal 5,5 milijona Din aktiv in 11,7 milijona Din pasiv, dočim so še 30. oktobra pr. l. kazale knjige 24,15 milijona Din aktiv.

Načrt zakona o javnih skladiščih je izdelan in so o njem razpravljali delegati gospodarskih zbornic in korporacij na posebni anketi ministrstva trgovine in industrije 23. t. m.

Na konferenci v Haagu, kjer se je razpravljalo o reparacijah, ki jih ima plačati Nemčija zaveznikom, Madžarska, Avstrija in Bolgarija pa Jugoslaviji, Rumuniji in Čehoslovaški, se je končno le dosegel sporazum, ki omogoča zadovoljivo rešitev naših reparacijskih zahtev, katerim se je upirala osobito Madžarska.

Pobiranje državne trošarine v Ljubljani je dovolilo finančno ministrstvo mestnemu dohodarstvenemu uradu še nadalje pod pogojem, da ga vrši brezplačno.

Dnevnic članom davčnih odborov je določil minister financ na 100 Din, odnosno na 60, če stanujejo na sedežu odbora, oboje pod pogojem, da prisostvujejo sejam nepretrgoma najmanj teden dni.

Obrestna mera Nemške drž. banke se je pred kratkim znižala od 7% na 6,5%, kar kaže, da je na razpolago dovolj denarja na nemškem denarnem trgu.

Velesojem v Ljubljani se vrši od 29. maja do 9. junija, gozdarska in lovška razstava pa 31. avgusta.

Na Sušaku je otvoril zagrebški španski konzulat provizorno konzularno agencijo, ki naj olajša in pospeši pomorske trgovske posle s Španijo.

Razoročitvena konferenca v Londonu se je 20. t. m. pričela ter začela po otvoritvi, ki jo je izvršil angleški kralj z nagovorom, razpravljati o vprašanju splošne mednarodne razoročitve na kopnem, na morju in v zraku.

Veliko pomanjkanje denarja v Italiji je pripravilo italijansko vlado do tega, da je dovolila še nadalje prostost vsakršnih davščin za inozemska posojila in izdajo obligacij.

**Dvanajsto vplačilo delnic Znanstve banke Kralj. Jugoslavije A. D. za tromesečje januar, februar, marec 1930**

**se mora izvršiti v mesecu januarju.** Podaljšanje je dovoljeno samo za 15 dni, to je do 15. februarja 1930.

*Onim delničarjem, ki ne bodo pravočasno vplačali odpadajoči znesek (à Din 10— za delnico), bo uprava delnice razveljavila v smislu čl. 12, bančnih pravil.*

Vplačila se polagajo pri Znanstvi banki Kraljevine Jugoslavije A. D. v Beogradu, Skopljska ulica broj 7, ali pa pri glavni podružnici v Zagrebu, Ulica Baruna Jelačića broj 2, ter s čekom Poštna hranilnice, oziroma poštno nakaznico.

**Uprava Znanstve banke Kraljevine Jugoslavije A. D.**

### Razstava.

Kulinarična (jedilna) razstava v Ljubljani. V dneih 3. in 4. februarja se vrši pod pokroviteljstvom banove soproge gospe Sernečevne v hotelu »Union« v Ljubljani prva jugoslovanska kulinarična razstava. Na tej razstavi, ki jo priredi ljubljanski kuharji-šefi pod vodstvom g. Babineka, kuharskega šefa v »Unionu« in ob sodelovanju slaščičarskih, delikatesnih, prekajevalskih in drugih živilskih obrtnikov in trgovcev, bodo zastopane najizbranje stvari za želodec. Obenem se vrši tudi tekma kuharskih šefov, ki bo gotovo pokazala višek gastronomskih umetnosti, kar ne bo samo v občudovanje in užitek gostov, temveč tudi v čast naše kuharske stroke in v prospeh tujskega prometa.

# MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)

d. z. o. z.

Centrala v Ljubljani \* Lastnik Franjo Medić  
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale  
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olepšanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Merakl“ in sploh vse v barvarstvo stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežbi

## Iz organizacij

Obrtno društvo v Brežicah je imelo 6. t. m. svoj občni zbor pod predsedstvom načelnika g. Hohlyja ob navzočnosti številnih članov. Podrobno poročilo sledi prihodnjic.

Zadruga krojačev in krojačic za srez Radovljica sporoča vsem svojim članom in članicam, da je radi uvedbe točnega poslovanja in točne evidence posameznih članov razposlala vsem članom in članicam potom dopisnic nekatera tozadevna vprašanja s prošnjo za nujno rešitev. Ker stojimo tik pred občnim zborom in hočemo vse do tedaj urediti, prosimo one, ki tega še niso sporočili, da to store nemudoma! Dalje dobijo te dni tudi člani in članice vabila za občni zbor, ki se vrši dne 2. februarja 1930 na Jesenicah, in sicer popoldan ob pol 3. uri v salonu restavracije »Mesar«. Prosimo člane, da se vsebine na vabilih točno drže, da ne bode pozneje neprijetnih ugovorov itd. Tudi razpošlje načelstvo na vse člane in članice okrožnico z navodili za napoved davka, da bodemo tako vsi v združnem okolišču enakomerno postopali. Kdor bi se pri tem še ne izpoznal, naj se obrne za nasvet k prvemu odborniku, odnosno zaupniku in naj ne hodj vsak k načelstvu na Jesenice po razna navodila ter s tem troši za pot in izgubi čas. Dalje naznanja načelstvo, da bode od sedaj dalje poročalo vse svoje ukrepe v »Obrtnem Vestniku«, da prihranimo na stroških in času. Zato pa naj bo vsak naročen na to naše strokovno glasilo. Končno še opozarjamo, da bo dopoldne na dan, ko se vrši občni zbor, tudi preizkušnja vajencev. Ti se morajo takoj prijaviti pri zaupnikih, odnosno pri načelstvu. Načelstvo.

Strokovna zadruga koncesioniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani, obveščaja svoje člane, da se vrši VII. redni občni zbor v nedeljo, dne 2. februarja 1930 ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici na mestnem magistratu v Ljubljani, z običajnim dnevnim redom. Opozarja se vse člane, da se občnega zbora zanesljivo in točno udeležijo.

Kolektivna zadruga v Radečah. — Mislim, da je potrebno, da se čuje tudi enkrat kak glas o obrtniških razmerah v našem trgu. Tu imamo precej obrtnikov in tudi že nekaj let lastno obrtno zadrugo. Delovanje te zadruge pa bi bilo mnogo uspešnejše, ako bi bili naši obrtniki še bolj zavedni kot so. Jako nas je razveselilo, da je postal naš »Obrtni Vestnik« tednik in naša dolžnost je, da ga tudi vsi naročamo. Mislim, da bi bilo umestno, da se na prihodnjem občnem zboru sklence obligatorna naročitev »Vestnika« za vse zadrugne člane. Saj je naročnina komaj 3 in pol dinarja na mesec, ali 40 Din za celo leto, nekaj, kar niti ni, da bi bilo govora vredno. Na sv. Tri kralje smo imeli pri zadruzi oprostitve vajencev in izpite, ki so pokazali, da naš naraščaj dobro napreduje. Treba bi bilo samo nekaj več reda pri preizkuševalni komisiji

in tudi več strogosti brez razlike, ne bi prav nič škodilo. Upamo, da bomo mogli kaj obširnejšega poročati s prihodnjega občnega zbora, kjer se bomo obširneje pogovorili o naših obrtniških stvareh v radeškem okolišču. Simon Jane, kroj. mojster.

Z občnega zbora obrtniškega društva na Jesenicah. Obrtniško društvo je imelo v nedeljo 19. t. m. svoj redni občni zbor v restavraciji g. Teršana na Jesenicah. Polnoštevilno so se odzvali člani in članice. Predsednik društva g. Gogala je otvoril zborovanje z lepim nagovorom, v katerem je opozarjal na razveseljivo dejstvo, da društvo praznuje letos desetletnico svojega obstoja in uspešnega delovanja za obrtniške interese. Spominjal se je pri tej priliki hvaležno ustanoviteljev in poštvalovalnih društvenih delavcev ter pozival člane k složenemu stanovskemu delu tudi v bodočnosti. Zborovanju je prisostvoval tudi zvezni načelnik g. Josip Rebek iz Ljubljane, ki je izročil pozdrave in čestitke Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani ter je v daljšem govoru podal pregled najaktualnejših vprašanj, ki se tičejo obrtnika, osobito pa je omenjal davčne zadeve. Zborovanje je poteklo v najlepšem soglasju ter so navzoči z zadoščenjem potrdili uspešno delo odbora, osobito neumorno delavnost svojega predsednika, kateremu so pri nato sledečih volitvah ponovno enodušno zaupali predsedniško mesto za nadaljno poslovno dobo. — Imena novoizvoljenih odbornikov jamčijo, da bo društvo tudi v bodoče marljivo in smotreno delovalo v propeh svojih članov.

Zadruga oblačilnih strok na Vranskem je imela prejšnjo nedeljo vajensko preizkušnjo pri kateri je bilo oproščenih 17 čevljarjskih, krojaških in šiviljskih vajencev (vajenk). Od teh je dobilo 8 prav dobro, 5 dobro in dva zadostno, dvoma pa se je učna doba podaljšala za tri mesece, do druge preizkušnje. Kakor je razvidno, se še vedno dosti vajencev uči po raznih obrtih, četudi imamo že eno leto učno dobo podaljšano na 4 leta. Želeli bi bilo, da bi vse zadruge posnemale našo zadrugo. Kajti tu se polaga precej pažnje na izobrazbo vajencev. Vajenci se vpisujejo vsako prvo nedeljo v mesecu. Vsak vajenec se mora podvreči pregledni komisiji, ki se prepriča ali je vajenec dovolj šolsko predizobražen. Komisijo tvorijo šolski upravitelj in zadrugno načelstvo. Že v kratkem času se je pokazalo, kako potrebna je ta komisija in kako ugodne posledice imajo sprejemne preizkušnje. Vajenec vidi že pri vstopu v učno dobo, da se zahteva zadostna predizobrazba in ima skrb, da se dobro pripravi za pomočniški izpit. V obrtnih nadaljevalnih šolah je zato sedaj veliko večje zanimanje do učenja kot je to bilo popreje. Vsak se trudi, da dobi na koncu leta dobro izpričevalo. Kajti po končani učni dobi je veliko težje hoditi še naprej v šolo. Zadruga tudi ne izda nobenega spričevala poprej iz rok, dokler vajenec ne prinese šolskega izpričevala. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi vse

## Razno.

Dohodki iz neposrednih davkov so znašali leta 1925/26 Din 1.959 milijonov, 1926/27 Din 1.828 milijonov, 1927/28 Din 1.828 milijonov, v letu 1928 Din 1.774 milijonov, v prošlem letu 1929, ko so pobirali po novem davčnem zakonu, pa 2.005 milijonov Din (dve milijardi, 5 milijonov), torej za 231 milijonov več, kakor prošlo leto.

Dražba kož divjadi se vrši dne 27. in 28. t. m. v prostorih velesejma v Ljubljani. Nabralo se je že mnogo tega dragocenega blaga, sprejema pa se še do 25. t. m. Opozarjamo tiste, ki svojih kož še niso odposlali, naj to nemudoma store. Naslov je »Divja koža«, Ljubljana, velesejem. »Divja koža« si čimdalje bolj osvaja, ne samo Slovenijo, ampak tudi vzhodne pokrajine naše države, odkjer prihaja mnogo blaga, pa tudi kupcev. Razen domačih so najavljeni kupci iz Avstrije, Nemčije, Italije, Č. S. R., Poljske in Anglije.

Zavarovanih delavcev v Dravski banovini je bilo v letu 1926 77.493, leta 1927 že 85.364, a leta 1928 je naraslo na 92.493, tako da bo njih število v letu 1929 znašalo okrog 100.000, kar znači okroglo ena petina vsega zavarovanega delavstva v Jugoslaviji. Jugoslovanska trgovska mornarica je po uradnih statističnih podatkih narasla na 11.163 ladij (59 dalja prekomorska, 20 dalja obrežna in 11.084 kratka obrežna plovitba) z 202.352 neto in 314.914 bruto tonami.

Pospeševanje izvoza v Španijo. Parobrodna družba »Oceania« bo otvorila prihodnji mesec redne zveze s španskimi lukami. Nove parobrodne zveze bodo otvorene na željo naših lesnih izvoznikov, ki pričakujejo, da se bo po zaključitvi trgovinske pogodbe s Španijo pričel intenzivnejše razvijati izvoz našega lesa.

Zagorski obrtniki prirede na Svečnico 2. februarja običajno rokodelsko veselico. Ta prireditev se vrši redno vsako leto na ta dan že od leta 1902 ter je vedno dobro obiskana, ker nudi posetnikom mnogo pester in živahne zabave. Vabimo na prireditev vse domače in sosedne obrtnike in njim naklonjeno občinstvo, ker je čisti dobiček namenjen za obrtniški podporni sklad.

Sanitetni zdravstveni svet Dravske banovine je bil pravkar imenovan in sicer gg. dr. Zalokar, dr. Lapajne, dr. Kane, dr. Janković, dr. Plečnik in dr. Tavčar za redne člane, gg. inž. Guzelj, magr. Bakarčič, dr. Krejči in dr. Gosar pa za izredne člane. Naloga sanitetnega sveta je v glavnem ta, da stoji banu ob strani kot posvetovalen organ v važnejših zdravstvenih stvareh banovine.

zadruge posnemale to postopanje. Stori naj se tozadevni sklepi na letošnjih občnih zborih. Potem tudi ne bo več toliko šušmarstva, kakor ga je danes, ko so temu zlo veliko krive tudi zadruge same, ker ne polagajo zadostne pažnje na vzgojo vajencev. — Jakob Virjent, načelnik.

Slavnostna otvoritev letališča v Mariboru. Prošlo nedeljo se je vršila v Mariboru na Teznu slavnostna otvoritev letališkega hangerja (lope) mariborskega Aero-kluba in obenem krst prvega zasebnega letala »Lastavica«, ki je last trgovca Moravca. Za zgraditev letališča v Mariboru je bilo doslej nabranih precej prispevkov, med drugim je dal okrajni cestni odbor na razpolago znesek 200.000 Din, mariborska občina pa je obljubila Din 350.000. Namerava se ustanoviti tudi šola za pilote.

Desetletnico alkoholne »suše« praznujejo letos v Združenih državah Severne Amerike. Pravijo, da so se pri tej priliki oglasile ugledne osebnosti, da se prepoved prometa in pitja alkoholnih pijač ukine, češ da se ni obnesla in da nasprotuje ustavi, ker je prohibicijski zakon sprejelo samo deset držav Severne Amerike.

## Cene.

### Kovinski izdelki:

1 kg železa Din 3-95.  
1 kg črne pločevine do 2 mm Din 5-50 (povprečno).  
1 kg črne pločevine od 2 mm naprej Din 4-70.  
1 kg pocinkane pločevine Din 7-60.  
1 kg bakrene pločevine Din 36-50.  
1 kg medeninaste pločevine Din 40.—.

Opomba: Za pločevine pravzaprav ni osnovne cene, ker tovarna zaračuna vsako dimenzijo zase. Tu gre le za povprečno ceno. Razlika med osnovno in povprečno ceno za pločevino do 2 mm se giblje za okroglo 50 par pri kilogramu.

Kranjska industrijska družba na Jesenicah izdeluje pločevino le od 1 mm dalje. Finejšo pločevino moramo uvažati. Cena je pa razdeljena na tri dimenzije in sicer do 1 mm, do 3-5 mm in od 3-5 mm naprej. To pa bi se moralo izpremeniti. Kajti na podlagi tovarniškega programa poznamo strokovno le dve vrsti osnovnih cen za pločevino in sicer za fino pločevino (do 2 mm debelosti) in za debelo pločevino (od 2 mm naprej).

Tovarna pa ne računa več po osnovni ceni z dokladami za finejšo pločevino, temveč le za vsako dimenzijo zase. Enako velja za medeno, bakreno in pocinkano pločevino.

### Moka.

Cene moki, ki prihaja v poštev za naše peke, so v zadnjem času porasle in še rasejo. Ako vzamemo za primer cene v Ljubljani, postavljeno v delavnico, plačljivo takoj po prejemu blaga, so danes cene povprečno sledeče:

Nišla kg Din 4-30—4-50,  
črna št. 3 kg Din 3-30—3-60,  
črna št. 4 kg Din 3-20—3-40.

Banatska moka je povprečno za 20 par dražja. Pri tem je upoštevati, da se plačuje v Ljubljani od vagona (10.000 kg) Din 600— užitnine. To postavko je treba pri kalkulaciji cen zunaj Ljubljane odbiti, upoštevati pa morebitne večje stroške radi transporta.

# KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Kdo bi sprejel brivskega, odnosno kovinarskega vajenca? Iz dolenskih Toplic smo prejeli prošnjo, da preskrbimo dvema zdravima in čvrstima dečkoma mesto vajenca. Eden bi se rad izučil brivske obrti, drugi pa ključavničarstva ali mehanike. Oče prvega je v Argentini, mati pa je revna. Je že v šestnajstem letu, priden, dober in živahen dečko. Drugi je sin revnega čevljarja. Oba dečka bi rada dobila preskrbo pri gospodarju profi temu, da se učita štiri leta. Ker sta navdušena telovadca, bi rada prišla k mojstru, ki bi jima dovolil pohajati v sokolsko telovadnico. Prosimo naše mojstre, osobito one, ki so člani Sokola, da sprejmejo dečka ter nam naznajo svoj naslov.

**Železniške olajšave.** Za X. mednarodni jubilejni vzorčni velesjem v Ljubljani, ki se vrši od 29. maja do 9. junija 1930, so dovolile železniške popuste doslej sledeče države: Avstrija, Čehoslovaška, Nemčija, Poljska, Rumunija, Sarsko ozemlje, Švica po 25 odstotkov popusta, Grčija 50%, Ogrska pa ugodnost razreda za razred, to je plača se n. pr. tretji razred osebne vlaka, vozi pa se z brzim.

## Dobave

**Dobave.** Prometno-komercijelni oddelek Direkcije državnih železnih v Ljubljani sprejema do 30. januarja t. l. ponudbe glede dobave raznih tiskovin. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenemu oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. januarja t. l. ponudbe glede dobave 600 komadov porcelanastih izolatorjev in 600 komadov opor; do 27. januarja t. l. ponudbe glede dobave 200 kg papirnatih vrečic. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

**Dobave.** Delavnica državnih železnih v Mariboru sprejema do 28. januarja t. l. ponudbe glede dobave 1000 metrov železnih cevi za parno kurjavo; do 1. februarja t. l. glede dobave 1000 m železnih cevi za parno kurjavo. — Direkcija državnega rudnika

Kreka sprejema do 31. januarja t. l. ponudbe glede dobave 300 kg Suboxbarve. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

**Dobave.** Prometno-komercijelni oddelek Direkcije državnih železnih v Ljubljani sprejema do 30. januarja t. l. ponudbe glede dobave 1900 kg žičnikov. — Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnih v Ljubljani sprejema do 31. jan. t. l. ponudbe glede dobave 100 kom. hrastovih plohov in 1500 kom. hrastovih pragov. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 28. januarja t. l. ponudbe glede dobave vijakov, dlet, 100 komadov lopat za premog, 30 komadov gumijevih cevi in 12 parov nepremogljivih okovanih čevljev. Vršila se bo naslednja ofertalna licitacija: Dne 5. februarja t. l. pri Upravi policije v Sarajevu glede dobave 400 kompletov uniform. — Direkcija državnih

železnih v Subotici sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe glede dobave materijala za železniške zapornice. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

**Dobave.** Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 30. januarja t. l. ponudbe glede dobave 2800 kg vijakov z maticami in 100 kg zakovic ter glede dobave 310 komadov pil in 30 komadov ročnih sekir. Direkcija državnega rudnika Zabukovec pri Celju sprejema do 6. februarja t. l. ponudbe glede dobave pločevine, raznega železa, bele kovine, kositra, raznega orodja, raznih vijakov, žičnih mrež, zakovic, žičnikov, dimnih cevi, osi za vozičke raznih pil, azbestnih vrvic itd. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

**Dobave.** Dne 10. februarja t. l. se bo vršila pri Računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beo-

gradu ofertalna licitacija glede dobave dveh kompletnih avtomobilskih šasij. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku, Masarykova ul. 2.)

**Dobave.** Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnih v Ljubljani sprejema do 10. februarja t. l. ponudbe glede dobave gornjegrabnega tirnega materijala. — Prometno-komercijelni oddelek Direkcije državnih železnih v Ljubljani sprejema do 10. februarja t. l. ponudbe glede dobave vozno rednih knjig. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 31. januarja t. l. ponudbe glede dobave 50 komadov kant za vodo. — (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

**Oddaja zakupa poslovnih prostorov** v palači »Ljubljanski dvor« v Ljubljani se bo vršila dne 10. februarja t. l. potom licitacije pri Direkciji državnih železnih v Ljubljani. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Širite „Obrtni Vestnik“!



Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. — Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika.

Ceniki franko. Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov  
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4

# ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije A. D.  
Beograd, Skopljanska ulica 7

Glavna podružnica v Zagrebu, Baruna Jelačića 2.  
Osnovni kapital Din 75.000.000—  
Udejestvovanje države v kapitalu Din 30.000.000—

Kreditira obrtnikom, sprejema vloge z in brez odpovedi po najugodnejših pogojih. — Vršiti vse ostale bančne posle.

## Volneno sukno

od najnavadnejšega do najfinejšega; posebno velika izbira moškega blaga za obleke in površnike z vsemi dodatki vred: kamgarn in štrajhgarn — blago za častnike; sukno za uniforme železničarjev, poštarjev in uslužbencev finančne kontrole i. dr.; sukno za narodno nošo

Volneno predivo za trikotaže  
Vsakovrstna volnena pokrivala  
Volnene čepice à la Bérte v vseh barvah

**MIRKO BOTHE**  
Zagreb, Trg Burze 1

skladišče veleindustrije volnenih proizvodov

**Vlade Teokarović & Comp., Paraćin**

Najmodernejša in največja jugosl. tekstilna tovarna, ki je bila ustanovljena leta 1920

**Krojači dobe znaten popust**

Prodajanje na malo in veliko po tovarniških cenah

TVORNICA KEM. IN OLT. BARVILAKOV, FIRNEŽA, INŠTALACIJA  
DRUŽBA Z. OZ. LJUBLJANA

**ORIENT**

LAKI  
TERPENTIN  
STROJNO OLE  
UMETNIŠKE BARVE  
PRASNO OLE  
SOLSKE BARVE  
LUHE BARVE  
BISTRE OLEJNATE BARVE

PRODAJALNA  
DUNAJSKA C. 14  
LJUBLJANA

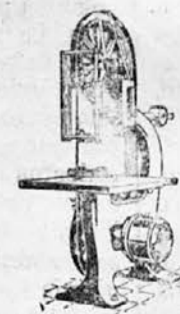
POLEG TRGOVINA  
SCHNEIDER & VEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL—NIZKE CENE!!

Specialna tovarna strojev za obdelavo lesa  
**KLEIN & STIEFEL V FULDI**

Zastopnik:

**PETER ANGELO**  
Ljubljana, Gledališka ulica št. 4/1



Specijaliteti: mizarski in kolarski stroji, posamezni in v vsaki kombinaciji z vdelanimi elektromotorji (pogon brez jermena) kakor tudi vsi stroji za jermenski pogon

**Dolgotrajen kredit brez menične podlage**  
Zahtevajte ponudbo ali brezplačni obisk zastopnika

# OBRtna BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

Telefon št. 2508

Račun pri poštini hranilnici v Ljubljani št. 12.051

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančnetransakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge podgovoru primerno višje